

Actualités hépato-gastro-entérologiques de l'Hôtel-Dieu, 1953: L'estomac. Onder redactie van G. ALBOT en E. POLLEUX. 328 bl., 193 fig. Masson & Cie., Parijs 1954. Prijs: ingen. 2.800 Fr. frs.

Dit werk geeft de ervaringen weer, opgedaan in het jaar 1953 in Hôtel Dieu te Parijs. Het richt zich voornamelijk op de diagnostiek van de maagafwijkingen en het bevat daartoe prachtige foto's van dikwijls zeer zeldzame gevallen. Het is dus te beschouwen als een zeer uitgebreide casuïstische studie.

Zodra het buiten eigen ervaringen grijpt, maakt het de indruk niet geheel volledig te zijn.
I. BOEREMA

A. C. DROGENDIJK, *Man en vrouw vóór en in het huwelijk.* 6e druk. 221 bl. J. H. Kok N.V., Kampen 1955. Prijs: geb. f 5,90

Het boek van DROGENDIJK voorziet ongetwijfeld in een behoefte. Nadat in 1941 de eerste druk het licht zag, is nu de zesde uitgave verschenen. Slechts enkele wijzigingen zijn aangebracht. De voornaamste hiervan is wel een verdere motivering van de bezwaren, die de schrijver heeft tegen de verplichte keuring voor het huwelijk. Misschien kunnen in een volgende druk aan de cijfers op bl. 138, die op de jaren 1909-1910 en 1935 betrekking hebben, nieuwere worden toegevoegd.

W. P. PLATE

LIE KHING TING, *Onderzoekingen over het kweken van Mycobacterium tuberculosis in het bebroede kippenei.* Verhandelingen van het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde XXVII, 1955. 106 bl., 20 fig., waaronder verschillende gekleurd. H. E. Stenfert Kroese N.V., Leiden 1955. Prijs: ingen. f 13,—

De schrijver heeft een onderzoek ingesteld naar de bruikbaarheid van de methode van enten in de dooierzak van het 6-8 dagen bebroede kippenei voor de isolatie van tuberkelbacteriën en het toetsen van hun gevoeligheid tegenover geneesmiddelen. Voordelen van de kweek in het ei zijn de iets kortere tijd voor de groei en het neutraliseren van de schadelijke werking van antituberculeuze medicamenten. Een groot nadeel is dat de verschillen tussen tuberkelbacteriën en saprophyten niet duidelijk zijn. De eikweek kan op zijn hoogst als aanvulling dienen, niet als vervanging van de voedingsbodem van Löwenstein of de proef op cavia's.

A. CH. RUYS

P. GUILHEM en R. BAUX, *La phlébographie pelvienne par voies veineuse, osseuse et utérine.* Application à l'étude des phlébites et des cancers. 134 bl., 75 fig. Masson & Cie., Parijs 1954. Prijs: ingen. 1.500 Fr. frs.

In het eerste deel van dit boekje wordt de techniek van het inspuiten van het contrastmiddel volgens de in de titel genoemde methoden beschreven. Men treft hierin ook afbeeldingen van het normale veneuze stelsel van de bekkenorganen aan.

In het tweede deel brengen de schrijvers beelden van pathologische gevallen met bijbehorende verklarende tekst. Zij tonen op overtuigende wijze aan dat de phlebografie van het bekken belangrijke gegevens kan verschaffen. Wanneer de intraveneuze weg wordt gevolgd, spuiten de auteurs het contrastmiddel in de vena dorsalis profunda van de penis of van de clitoris, en een enkele maal ook wel in de corpora cavernosa of in een vena haemorrhoidalis.

Van de „voie osseuse" wordt meer gebruik gemaakt. De schrijvers volgen dan de door DRASNAR beschreven techniek. Al naar de omstandigheden wordt het contrastmiddel in de trochanter major, het os pubis, de taber ischii, de crista ilei of in het sacrum gespoten.

Indien zij wensen te worden ingelicht over de toestand van het veneuze stelsel van baarmoeder en eierstokken, maken zij gebruik van „de voie utérine". Kort na een bevalling wordt bij voorkeur door de buikwand heen in de uterus spier gespoten. Bij de niet zwangere en niet puerperale uterus spuiten de schrijvers het contrastmiddel in de spierlaag van de fundus uteri met behulp van een door hen geconstrueerd instrument, dat door het cervixkanaal in het cavum uteri wordt gebracht.

Over de bezwaren die naar mijn mening ongetwijfeld aan deze methode van onderzoek zijn verbonden, wordt zeer weinig medegedeeld. De schrijvers stellen haar als zeer onschuldig voor. Ik kan het hiermee niet eens zijn en verwacht niet dat deze methode in Nederland veel navolgers zal vinden. Toch kan ik de lezing van het besproken boekje aanbevelen aan gynaecologen en radiologen die voor de phlebografie belangstelling hebben.

H. E. A. FERMIN